

บทคัดย่อ

- 1.นางสาวมยุรี สิมมะโรง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
  - 2.นางวรพรรณ สาธร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอวังหิน อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ โทร. 0858599326

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ และเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ โดยใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่าง เดือนตุลาคม 2568 – เดือนมิถุนายน 2569 รวมระยะเวลาการศึกษา ทั้งสิ้น 9 เดือน กลุ่มตัวอย่างในการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 1) นายอำเภอ 1 คน 2) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน 1 คน 3) สาธารณสุขอำเภอ 1 คน 4) หัวหน้าส่วนราชการ 5 คน 5) นายกองการบริหารส่วนตำบล 8 คน 6) หัวหน้ากองสาธารณสุข 8 คน 7) สมาชิกกองการบริหารส่วนตำบล 8 คน 8) ผู้นำชุมชน 8 คน 9) อสม.จำนวน 8 คน 10) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 8 คน 11) Care Giver 5 คน 12) ตัวแทนเจ้าอาวาส 2 รูป 13) ตัวแทนภาคประชาชน 8 คน 14) ตัวแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 8 คน รวม 79 คน กลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลของการพัฒนารูปแบบ จำนวน 72 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 36 คน การวิจัยใช้กระบวนการจัดการคุณภาพ (PAOR) จำนวน 1 วงรอบ โดยวงรอบประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวม จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังใช้สถิติ paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ โดยใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 1) มีคณะกรรมการขับเคลื่อนกลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่อย่างชัดเจน 2) ระบบคัดกรองและประเมินความเสี่ยง 3) การปรับสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ 4) การส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพ 5) กิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ 6) การพัฒนาศักยภาพภาคีและผู้ดูแล 7) ระบบติดตามดูแลต่อเนื่อง 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน 9) การเยี่ยมเสริมพลังภาคีเครือข่าย 10) ระบบติดตามและประเมินผล

หลังการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า ผลต่างค่าเฉลี่ยของความรู้ พฤติกรรม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองใช้รูปแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ โดยใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การพัฒนารูปแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ, การป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ, การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ